

جایگاه پلیمر در صنعت پتروشیمی ایران

از سال ۱۳۴۰ تاکنون که بنگاه پتروشیمی (بعدها به شرکت ملی صنایع پتروشیمی تغییر نام داد) مأمور نصب ماشین‌آلات خریداری شده به منظور تولید لوله های پلیکا از پلی وینیل کلراید در شهر صنعتی کرج شد، صنعت پتروشیمی در ایران تحول و دگرگونی های فراوانی داشته است. در میان محصولات این صنعت، پلیمرها با توجه به تنوع کاربرد و ارزش افزوده بالا همواره به عنوان مهمترین بخش تولیدات پتروشیمی تحول بزرگی در صنعت پتروشیمی ایجاد کرده اند. تحولاتی که این صنعت عظیم را رفته رفته به صنعت اول کشور تبدیل می کند به طوری که تولید ۸۰۰ هزار تنی انواع محصولات پتروشیمی در پایان جنگ تحمیلی در سال ۱۳۶۷ به ۵۵/۵ میلیون تن در پایان سال ۱۳۹۸ افزایش یافته است که از این مقدار تولیدات صنعت پتروشیمی، ۷/۲ میلیون تن سهم انواع پلیمرها بوده است.

اولین پلیمر تولیدی در ایران پلی وینیل کلراید (P.V.C) است که در سال ۱۳۴۹ و در پتروشیمی آبادان به میزان ۳۶ هزار تن در سال تولید شد و مقدمه ای برای ورود هرچه بیشتر این محصول پراهمیت به زندگی ایرانی ها بود، اما از آن زمان تاکنون تحولات عظیمی بوجود آمده است که با نگاهی به آمار تولید این محصول می توان این تحولات را مرور کرد. ظرفیت اسمی محصولات پلیمری در کشور در پایان سال ۱۳۹۸ حدود ۸/۲ میلیون تن بود و با بهره برداری از طرح های در دست اجرا، ظرفیت تولید این محصولات ارزشمند در سال های آتی به ۱۴/۳۶ میلیون تن خواهد رسید. ایران با دارا بودن یکی از بزرگترین میدان های گازی جهان، توانایی رسیدن به حداکثر ظرفیت های تولید محصولات پتروشیمی را دارد. تولید انواع پلیمرها از دو جنبه حائز اهمیت است: اول گسترش صنایع تکمیلی که نتایج در خور توجهی مانند توسعه ساخت داخل، ایجاد اشتغال، انتقال فن آوری و... را برای کشور به ارمغان می آورد و دوم صادرات و تجارت این محصولات که قطعاً نقش جمهوری اسلامی ایران را در تجارت جهانی و مناسبات بین المللی ارتقا خواهد داد. در حال حاضر سرانه مصرف پلیمرها در کشور ۴۶ کیلوگرم نفر، در خاورمیانه ۴۰ کیلوگرم نفر و در جهان ۴۵ کیلوگرم نفر است. در حال حاضر ۲۷ مجتمع تولیدی و ۱۸ طرح پلیمری در حال فعالیت می باشند و مطالعه برای احداث واحدهای پلیمری همچنان ادامه دارد و در سال های آتی و با برنامه ریزی های انجام شده جهش مناسبی را در تولید محصولات پلیمری شاهد خواهیم بود.

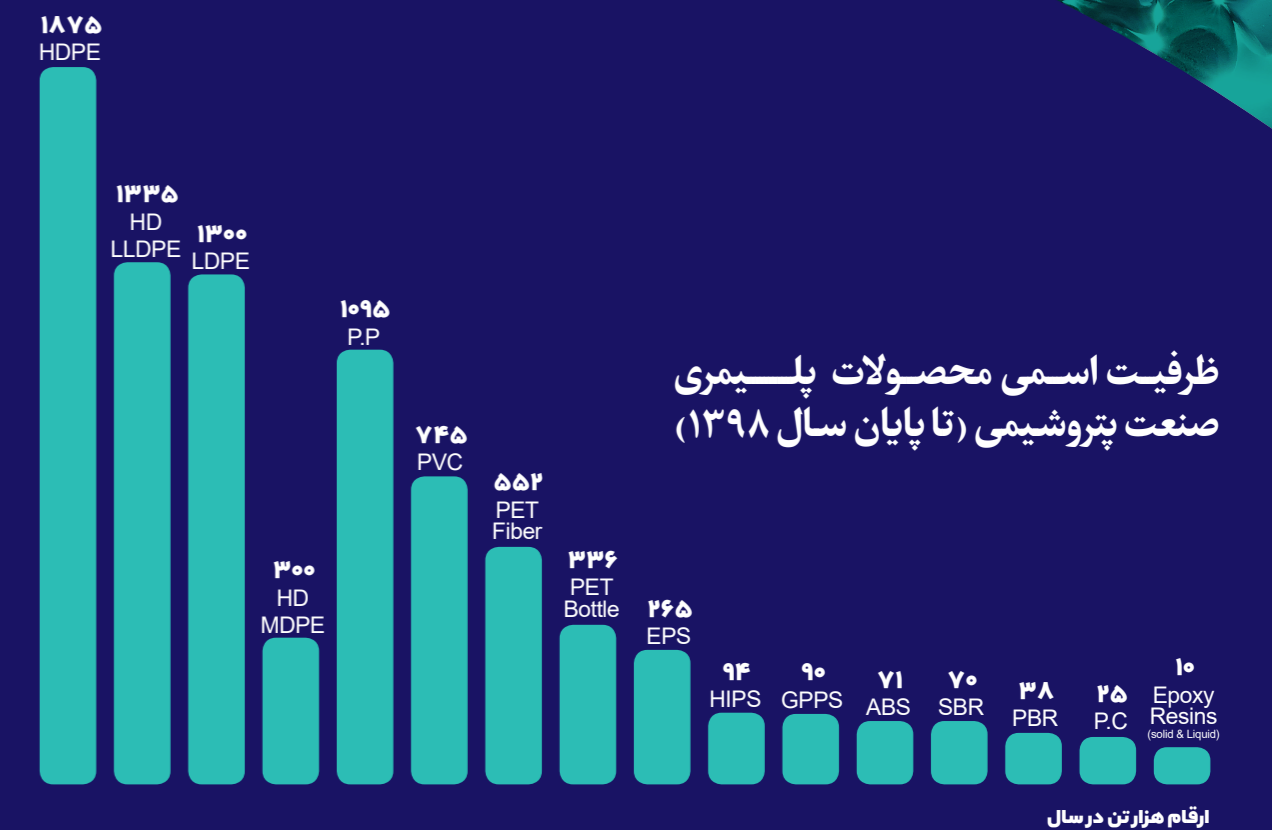
تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی شمالی
شماره ۱۴۴، صندوق پستی: ۶۸۹۶ - ۱۹۳۹۵
تلفن: ۸۸۰۵۹۸۳۴
www.nipc.ir

شرکت ملی صنایع پتروشیمی

مجتمع های تولیدی و طرح های
پلیمری صنعت پتروشیمی ایران

www.nipc.ir

مجتمع های تولیدکننده مواد پلیمری (تا پایان سال ۱۳۹۸)

نام شرکت	محل احداث	تولیدات	ظرفیت اسمی (هزار تن)
پلیمر آریاساسول	عسلویه	پلی اتیلن سبک- پلی اتیلن سنگین / متوسط	۶۰۰
پلی پروپیلن جم	//	پلی پروپیلن	۳۰۰
جم	//	پلی اتیلن سنگین- پلی اتیلن سنگین / سبک خطی	۶۰۰
مهر	//	پلی اتیلن سنگین	۳۰۰
اروند	ماهشهر	پی.وی.سی سوسپانسیون- پی.وی.سی امولسیون	۳۴۰
امیرکبیر	//	پلی اتیلن سنگین- پلی اتیلن سبک- پلی اتیلن سنگین / سبک خطی	۷۰۰
بسپاران- بندر امام	//	پلی اتیلن سنگین- پلی اتیلن سبک- لاستیک ممنوعی- پی.وی.سی سوسپانسیون	۴۶۵
تندگویان	//	پلی اتیلن ترفتالات (گرید بطری و الیاف)	۸۸۸
خوزستان	//	اپوکسی رزین مایع و جامد- پلی کربنات	۳۵
رجال	//	پلی پروپیلن	۱۸۰
غدیر	//	پی.وی.سی سوسپانسیون	۱۲۰
اله	//	پلی اتیلن سبک	۳۰۰
مارون	//	پلی اتیلن سنگین- پلی پروپیلن	۶۰۰
نوید زرشیمی	//	پلی پروپیلن	۱۶۰
تخت جمشید	//	لاستیک ممنوعی (PBR-SBR)	۴۲
آبادان	آبادان	پی.وی.سی سوسپانسیون	۱۱۰
شازند (اراک)	اراک	پلی پروپیلن- پلی اتیلن سنگین- پلی اتیلن سنگین / سبک خطی- لاستیک پلی بوتادین	۲۶۱
ایلام	ایلام	پلی اتیلن سنگین	۳۰۰
پلی نار	تبریز	پلی پروپیلن	۸۰
پلیمر کرمانشاه	کرمانشاه	پلی اتیلن سنگین	۳۰۰
تبریز	تبریز	پلی استایرن(مقاوم، معمولی، انبساطی)-ABS- پلی اتیلن سبک خطی / سنگین	۲۶۹
قائد بهمیر	گلیپایگان	ABS	۳۶
لرستان	خرم آباد	پلی اتیلن سبک خطی / سنگین	۳۰۰
مهاباد	مهاباد	پلی اتیلن سبک خطی / سنگین	۳۰۰
انتخاب	عسلویه	پلی استایرن انبساطی (ESP)	۲۵۰
تخت جمشید پارس	عسلویه	پلی استایرن معمولی (GPS)	۶۵
کردستان	سنندج	پلی اتیلن سبک	۳۰۰

مجموع: ۸/۲

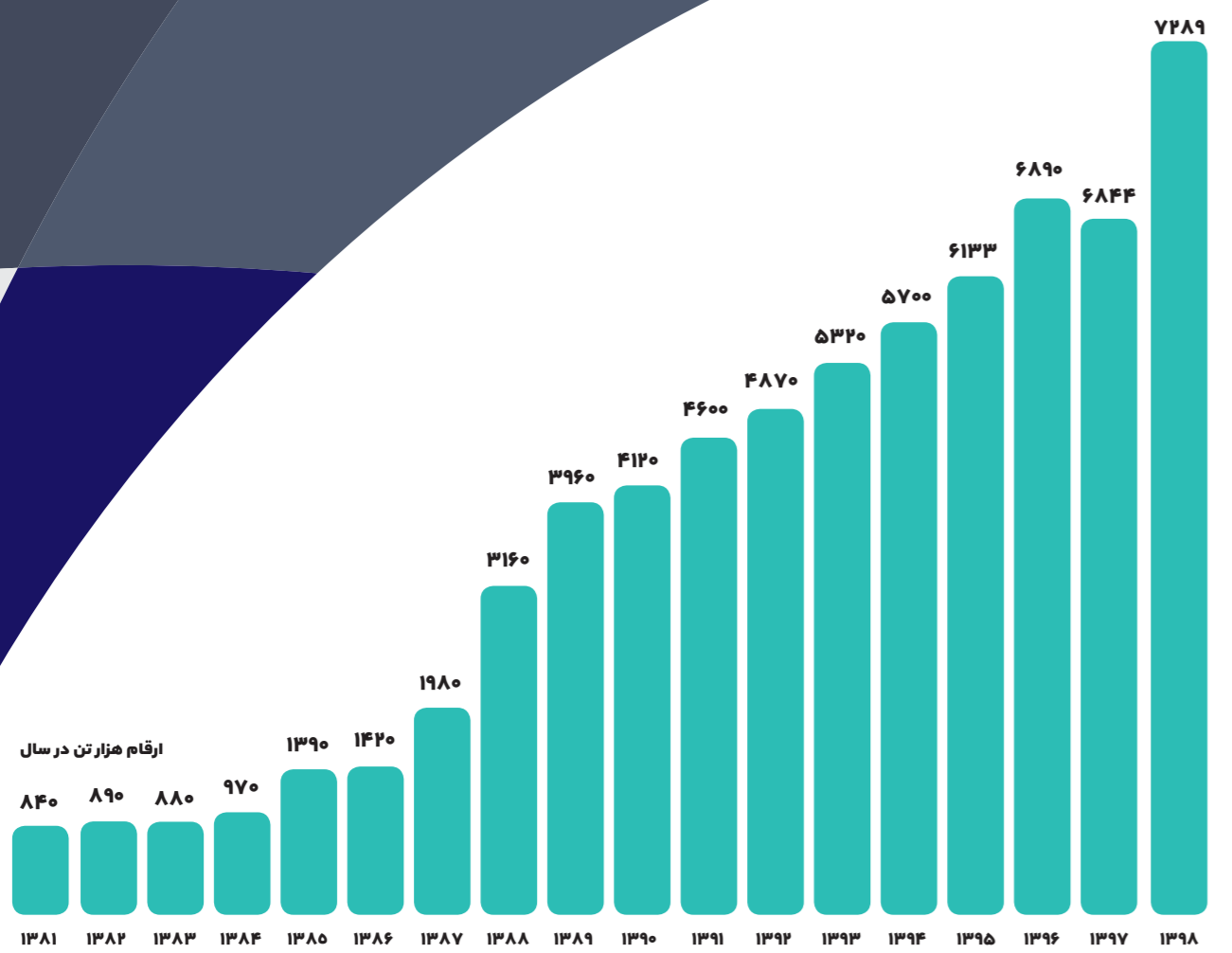
میلیون تن در سال

طرح های پلیمری جهش دوم و سوم صنعت پتروشیمی

نام شرکت	محل احداث	تولیدات	ظرفیت تولید (هزار تن)
تخت جمشید	ماهشهر	PBR	۵۰
میاندوآب	میاندوآب	پلی اتیلن سنگین	۱۴۰
دی آریاپلیمر	خمین	پلی پروپیلن	۱۷۵
توسعه پلیمر پادجم	عسلویه	ABS-SBS-SB-LCBBR	۲۶۰
هگمتانه	همدان	پی وی سی (گرید مدیکال)	۴۸
شیمیایی مدف خلیج فارس	عسلویه	ESBR	۱۳۶
دهدشت	دهدشت	پلی اتیلن سنگین	۳۰۰
هیرسا پلیمر سهند	ماهشهر	پلی پروپیلن	۳۰۰
منابع شیمیایی سینا	چابهار	پلی پروپیلن	۴۲۰
پلی اتیلن سنگین	پلی اتیلن سنگین	پلی اتیلن سنگین	۲۲۵
بدر شرق	چابهار	پلی پروپیلن	۳۰۰
کیان	عسلویه	پلی اتیلن سنگین	۵۰۰
پلی اتیلن سنگین	پلی اتیلن سنگین	پلی اتیلن سنگین	۳۰۰
دهلران	دهلران	پلی اتیلن سنگین / سبک خطی	۳۰۰
پلی پروپیلن	پلی پروپیلن	پلی پروپیلن	۱۹۵
پلی اتیلن سنگین	پلی اتیلن سنگین	پلی اتیلن سنگین	۳۶۰
توسعه خدمات مدیریت اهداف	کنگان	پلی اتیلن سبک	۳۹۰
گروه توسعه سرمایه گذاری انتخاب	کنگان	پلی پروپیلن	۷۰۰
کوروش	ماهشهر	پلیمرهای سوپر جاذب	۴۵
مهر پتروکیمیا	عسلویه	پلی پروپیلن	۴۵۰
فاتح کیمیا	دیر	پلی پروپیلن	۴۵۰
GTPP اسلام آباد غرب	اسلام آباد غرب	پلی پروپیلن	۱۲۰

مجموع: ۶/۱۶۴

میلیون تن در سال

رشد تولید محصولات پلیمری صنعت پتروشیمی ایران

تعداد مجتمع های پلیمری در سال ۱۳۸۱: ۳ مجتمع
 تعداد مجتمع های پلیمری در سال ۱۳۹۸: ۲۷ مجتمع
 تعداد طرح های پلیمری جهش دوم و سوم: ۱۸ طرح